

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.09.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[News.bg](#)

✓ **Работодателските организации недоволни от КЕВР и "Булгартрансгаз"**

Продължава премълчаваният от КЕВР монополен тормоз на "Булгартрансгаз" върху българската икономика и домакинства с въвеждане на нови и нови изисквания към потребителите на природен газ, смятат от АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ.

С писмо до Комисията за енергийно и водно регулиране те съобщават, че намеренията на "Булгартрансгаз" за въвеждането на по-високи цени за пренос на природен газ, подкрепени и от Министерството на енергетиката и КЕВР, с оправданието, че това се налага в съответствие с изискванията на Европейския съюз, са подвеждащи. В нито един европейски документ няма изискване за увеличение на цените за пренос на природен газ.

Единственото обещание на България към ЕС е, че трябва да въведе "входно-изходния модел". Също така считат, че нарастването на цените на преносния оператор и обществения доставчик се обосновава от приетите от КЕВР множество подзаконовни нормативни документи, без да се изпълнят изискването на Закона за нормативните документи за предварителна оценка на въздействието, с което се пропуска възможността да се анализира въздействието върху сектора, енергетиката и икономиката като цяло.

Работодателите не са против "входно-изходния модел", но са против непрекъснатото увеличение на тарифите за пренос на газ до българските индустриални потребители без икономически обоснована необходимост от това.

Положение на "Булгартрансгаз" е позволило в периода 2007-2016 г. да формира средногодишна оперативна печалба от около 150 млн. лв., като само за 2016 г. оперативната печалба е 155 млн. лв., а нетната печалба е 73 млн. лв. и то при незапълване на тръбата за пренос. Освен това, "Булгартрансгаз" с мълчаливото съгласие КЕВР е преостойностил активите си, като е увеличил тяхната стойност над 3 пъти за същия период, коментират работодателите.

Неясното пазарно поведение на един участник на пазара, с изискването за увеличение на цените за пренос, може да се обясни единствено с неговото монополно положение, смятат АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ.

Вероятно желанието на държавата е да увеличи приходната част на бюджета чрез дивиденди от натрупаната печалба, въпреки ненатоварената газопреносна мрежа, допълват те.

Квалификацията на подобно намерение на "Булгартрансгаз" е свързана само с целенасочени действия за нарушаване на конкурентоспособността на българската икономика с всички последствия от това за доходите на населението, създаването и запазването на работните места, и просперитета на нацията, възмушават се работодателите.

В тази връзка те предлагат да се отложи влизането в сила на всички нормативни и ненормативни актове (наредби, методики, указания и т.н.), които регламентират кумулативно нарастване на цените на природния газ, до изготвяне на оценка за въздействието и приемане на адекватни действия, защитаващи националната икономика.

[Filibe.com](#)

✓ **Да сте виждали полицаи?**

Вие живеете в малко българско село. Всяка сутрин се ослушвате, за да чуете в кой двор е станала кражба. Такива новини вървят заедно с пояснението, че това е поредното, трето, четвърто или пето ограбване на същата къща.

Понякога вестта е по-страшна, убит дядо, изнасилена баба. Вие дори знаете кои са крадците. Цялото село ги знае. Виждате ги по улиците, разминавате се с тях, страхувате се. Но полицаи не виждате. Полицаи няма.

А може би живеете в средно голям български град. С традиционната пешеходна зона, по която навечер се разхождат много хора. Някои от тях с кучета, нито едно с намордник. Изведнъж чувате страховит кучешки лай. Два питбула, едва удържани от разхождащите ги момчета, се нахвърлят един срещу друг. Майките хващат децата си за ръце и подтичват, за да се отдалечат. Възрастни хора се надигат от близките пейки и влизат да се скрият в съседни магазини. По цялата пешеходна зона преминава някакво чувство за опасност. Оглеждате се за полицаи. Няма. Никога не е имало. Давате си сметка, че всъщност никога не сте се разминавали по улицата с полицаи. По-рано ги виждахте подпрени на някоя спряна полицейска кола по трима-четирима накуп, чоплят семки, приказват си. Сега и това не виждате. Изчезнали са, отишли са някъде, където вероятно има по-големи проблеми от щъкащи питбули без намордници.

Или пък живеете в столичен квартал. Вечер под прозореца ви минават, не, не е подходяща думата минават – прелитат мотори. Звукът е непоносим, застрашителен. Детето ви сега се учи да отива и да се връща от училище само. Искате да обсъдите с участъков полицаи какви съвети да му дадете, за какво да внимава по маршрута. Но не сте виждали участъков полицаи, има ли ги изобщо? Всъщност кога за последен път видяхте през живота си полицаи на живо? Май че беше преди

няколко дни, когато някой се беше обадил за шума от съседния ресторант в полунощ. Тогава бяхте на терасата и видяхте как пристигналите по сигнал полицаи си говорят със собствениците пред ресторанта. И се обнадеждихте. Ето, имало значи смисъл да се звъни и да се подава сигнал. Сега полицаите ще санкционират нарушителите и вие най-после ще можете да легнете и да заспите на отворен прозорец. В този момент виждате, че полицаите и собствениците... се прегръщат. Точно така, не ви се привижда, прегръщат се. Разделят се дружески. Полицаите си тръгват, а музиката продължава. И вие отново не можете да заспите. Сега вече ви е ясно защо вие, твърдят демократ, гледахте със симпатия на саморазправата на вицепремиера Валери Симеонов в ресторантите в Слънчев бряг. Защото то си беше своеволие от гледна точка на законността и като всяко своеволие може да има опасни последици. Така става със саморазправите – почват от дребни неща, нарастват и стигат до страшни режими. Това вие на теория много добре го знаете. Но саморазправата на Валери Симеонов ви беше симпатична, защото... Ами защото полицията и собствениците на шумни ресторанти се прегръщат.

Или пък работите в бизнес, който трябва да бъде опазван от посегателства. Може би тогава виждате полицаи? Не, виждате бодигардове от частни охранителни фирми, които сте наели да опазват бизнеса ви. Така вие един път с данъците си издържате полицаите и втори път плащате заплата на частни охранители да вършат работата на полицаите.

А може би полицаите са заети с тежки престъпления, с опасности невидими за нас като граждани, с неща сериозни и застрашаващи живота, като... Като отвлечения, да речем. Но ето че прословутото отвлечение на Адриан Златков приключи, а се оказа че полицията има за него толкова информация, колкото всеки редови телевизионен зрител. Значи и при отвлеченията не са полицаите, къде са тогава?

Къде да са – на телевизионния екран са. В една емисия новини ги видяхме на два пъти. В единия случай като верига, която охранява Народното събрание от стотина протестиращи пред паметника на Цар Освободител. В другия случай като подготвящи самите те протест с искане за увеличаване на работните заплати.

Всяка статистика, която идва от Министерството на вътрешните работи, е ненадеждна. Във всяка институция си играят с числата, но никъде толкова, колкото в МВР. Прословутият показател за работата на ведомството например, т.н. разкриваемост може да бъде изчислена както си наумите и непременно в обратен ред. Първо се решава колко е приемливо да бъде разкриваемостта за съответния период, с колко да се е увеличила спрямо предходния и след това се натъмняват бройката на жалбите от гражданите, престъпленията и т.н. Да не говорим за загадъчната статистика около личния състав. Там винаги ще е енигма колко са хората, които имат право трудът им да се зачита като първа категория. Винаги чиновниците ще бъдат броени така, че част от тях да попадат в по-социално приемливи категории.

През 2015 година едно изследване показва, че по брой на полицаи на глава от населението България се нарежда на осмо място в света и на трето в Европейския съюз. Междувременно това изследване, което тогава никой не оспори, вече е забравено и от средите на полицията пак се тръби, че сме на едно от последните места в Европа по брой полицаи на глава от населението. Не, не сме. Но със сигурност сме на последно място по това колко полицаи е виждал през живота си всеки българин. Друго необяснимо съотношение е, че докато бройката на заетите във вътрешното министерство значително намалява, а финансирането ѝ се е увеличава, то недоволството от ниски заплати си стои все същото. Такива парадокси съпровождат МВР през всичките последни години, откакто се заговори за необходимост от реформи. През това време има само едно сигурно нещо и то е, че мениджмънтът на МВР е калпав.

Това лято Асоциацията на индустриалния капитал в България ни шокира с нова цифра: по нейни изчисления 40 на сто от щатните длъжности в МВР са неоправдаващи съществуването си, дублиращи се длъжности, длъжности с неясни функции, длъжности, които откровено нямат функции. Това е огромен резерв за повишаване на броя на хората, които работят на терен, за увеличение на заплатите им и за рязко подобряване на техническата им осигуреност.

Дори тези 40 процента да са преувеличение, пак остава чувството, че ние не виждаме полицаи не защото в Министерството на вътрешните работи работят малко хора, а защото те не работят там, където са нашите проблеми. Само че темата за реформите в МВР вече не е актуална. Избутана е встрани, заглушена е от исканията за високи заплати. А и гражданите не са така склонни да настояват за реформи в системата на сигурността, както в системата на здравеопазването и образованието. Но ако полицаите се чудят дали гражданите изпитват симпатия към протестите, които ни обещава и дали биха се застъпили за техните по-високи заплати, отговорът е – не, не и при това положение, не и при това безхаберие, не и при тази несигурност.

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. „Сега“](#)

✓ МФ изсипа лавина от данъчни новини в закона за ДДС

Министерството на финансите пусна за обществено обсъждане серия важни данъчни промени, които трябва да влязат в сила от Нова година. Те засягат широк спектър - ДДС, акцизи, счетоводство, облагане на доходите и т.н. В мотивите си МФ твърди, че иска да облекчи бизнеса и гражданите, но повечето промени всъщност са в обратната посока - като съкращаването на срокове за подаване на данъчни декларации и справки и отпадането на данъчни отстъпки.

За самоосигуряващите се например ще отпадне възможността да избират между хартия и е-документи - от 2018 г. те ще могат да подават данъчни декларации само по електронен път. Освен това експертите на Владислав Горанов предлагат да отпадне една от малкото отстъпки към данъкоплатците - 5-процентното намаление на данъка за доплащане при онлайн

подаване на годишната декларация за доходите. Ако депутатите подкрепят това предложение, ще лишат големи групи български данъкоплатци от шанса да си спестят общо 1.2 млн. лева, признават от финансовото ведомство.

Предлага се съкращаване на срока, в който фирма или физическо лице трябва да се регистрира по ДДС. Ако доходите надвишат 50 000 лева, получателят им ще е задължен до 7 дни да поиска ДДС номер. Сега срокът за регистрация е две седмици. Въпреки че вече получи много критики и удари на камък, сега МФ отново предлага летвата за плащане по сделки в брой да падне от 10 000 на 5000 лева.

Предвижда се затягане на контрола върху "пътуващите" цигари с неплатени акцизи. Изпращачите на тютюневи стоки като пощенски пратки или по куриер ще трябва да подписват декларации, че са платили дължимите налози и че цигарите/алкохолът са със задължителните бандероли.

Има промяна, която ще зарадва собствениците на електромобили - МФ предлага те да бъдат освободени от годишния данък за МПС, който се плаща в общинската хазна.

Авторите на проекта използват познатия номер - в проект, засягащ един закон, да лансират поправки в серия други актове. Сега с проекта, отнасящ се до уредбата на ДДС, се изсипват новости в още девет друга закона - за акцизите, за личните и фирмените данъци, за счетоводството, за пощенските услуги и т.н. Коментари по предложените текстове могат да се правят до 14 октомври.

✓ Екооценката на магистрали ще се обжалва само веднъж

ГЕРБ, "Обединените патриоти" и ДПС не се съобразиха с ветото на президента Румен Радев върху текстове в Закона за опазване на околната среда и го отхвърлиха със 138 гласа. БСП и "Воля" подкрепиха Радев, но събраха 78 гласа. Поправките в закона предвиждат оценката за въздействие върху околната среда (ОВОС) на определени като проекти с национално значение да се обжалва само на една инстанция, за да не се губи време. Държавният глава върна нормативния акт на 8 август с мотиви, че "бързината не може да бъде ценност над законността дори при реализирането на стратегически важни обекти, когато това може да създаде риск от непоправими екологични последици".

На упреците на опозицията, че парламентът върши противоконституционни промени, шефът на ПГ на ГЕРБ Цветан Цветанов обясни, че в нормативния акт няма нищо, което да е в разрез с основния закон. Напротив, според него няма никакъв юридически проблем. Най-важният аргумент в полза на текстовете бил броят на жертвите на катастрофите в Кресненското дефиле. "За мен най-важно е да намалим жертвите по пътищата, на всеки километър има паметна плоча", бе категоричен Цветанов. Целта на промените е да се ограничи неоснователното обжалване на решения по ОВОС, свързани с обекти от национално значение, мотивират се управляващите.

Лидерът на БСП Корнелия Нинова обяви, че започват да събират подписи, за да се обърнат към Конституционния съд. За това са необходими 48 подписа. Тя допълни: "В тази зала се вземат противоконституционни решения, рушим държавността и заради целесъобразност погизваме законосъобразността".

Цветанов отговори, че управляващите не искат да влизат в конфронтация с президентската институция. ГЕРБ се ослабяло на мнението на бившия конституционен съдия Георги Марков, който дал солидни правни аргументи в полза на промените в закона.

Така Законът за околната среда се връща в старото положение въпреки протеста на 26 неправителствени организации, които се подписаха под искането на "Програма достъп до информация" (ПДИ) за вето. "Промените са правен абсурд, нарушават конституцията и принципа на разделението на властите, написаха до президента от ПДИ". Според тях подобен законодателен подход е недопустим и е абдикиране на държавата от основното ѝ задължение да гарантира живота и правата на гражданите.

ПО СПЕШНОСТ

"Очакваме през октомври министърът на екологията да се произнесе за ОВОС и окончателния вариант на трасето на магистрала "Струма" през Кресненското дефиле." Това каза вчера регионалният министър Николай Нанков, който заедно с шефа на АПИ инж. Дончо Атанасов инспектира работата по участъка от Кресна до Сандански. На 25 септември в Брюксел ще бъде представен проектът за спорното трасе, при което част от магистралата се измества в източна посока, извън дефилето. "Мисля, че с темата ще приключим от гледна точка на процедура, като тя е обжалваема. Приетото от НС едноинстанционно производство с промените в Закона за опазване околната среда гарантира интереса на заинтересованите страни да обжалват", допълни Нанков. Очаквам това да съкрати сроковете, ако има жалби, така че да успеем да се вметим в графика", допълни той.

✓ Крайно време е да премахнем данък "лихва"

Този закон насилствено и непазарно накара немалко хора да харчат пари, вместо да генерират депозити в банките чрез спестяванията си

През 2013 г. ГЕРБ въведе един от най-опасните и нелогични данъци - данък "лихва". Въвеждането на този данък беше странно и от чисто политическа гледна точка, защото поне на теория една дясна партия би трябвало да прави всичко възможно да намалява данъчната тежест върху домакинствата и бизнеса. През 2014 г. 42-рият парламент гласува за намаляването на данъчната ставка до 8%, като се очакваше данъкът да бъде намален до 6% през 2015 г., 4% през 2016 г. и да отпадне окончателно през 2017 г.

В следващия парламент обаче ГЕРБ направи опит да върнат данъчната ставка от 8% на 10%, което тогава не се случи благодарение на гласовете на РБ. Въпреки че приходите от този данък съставляват малка част от държавните приходи, той изпраща негативен сигнал към домакинствата, бизнеса и потенциалните инвеститори. Освен това в чисто идеологически аспект той не се връзва с икономическата политика, която би трябвало да води една дясна партия.

Защо беше въведен този данък?

При въвеждането на данъка през 2013 г. управляващите изтъкнаха няколко нелогични тези в негова подкрепа. Най-широко тиражираната теза беше, че той преди всичко ще се бори с дълбоките социални неравенства в обществото. Още тогава не стана ясно за какво неравенство може да става въпрос, при положение че нито бедни, нито богати плащаха този данък, тоест имаме пълно равенство. Като защита на новия данък беше тиражирана тезата, че той преди всичко ще засегне заможните хора, а не бедните. Тоест напълно съзнателно държавата създаваше социално неравенство, без преди това да е имало такова. Друга широко тиражирана теза беше, че това е първата стъпка към европейска банкова система. В действителност обаче този данък беше въведен поради две основни причини.

Първо, за да могат да влязат повече приходи в държавния бюджет, които държавата да може да изразходва. Това е една откровено социалистическа икономическа мярка - по-високи данъци с цел увеличаване на публичните разходи. Друга причина, поради която държавата наложи този данък, беше, че към този момент имаше дефлация. Дефлацията е икономическо явление, което държавата ненавижда поради ред причини. На първо място, тя прави изплащането на държавния дълг по-трудно. Падащите цени карат потребителите да не потребяват в момента, а да отлагат разходите си за бъдеще, когато очакват цените да са още по-ниски. Това от своя страна свива потреблението и оттам - приходите от ДДС в бюджета и води до намаляване на БВП в реална стойност.

Въвеждането на този закон имаше за цел частично да намали отрицателните ефекти от дефлацията върху икономиката, като се стимулира потреблението. Това, естествено, е една мярка, която се явява грубо вмешателство в пазарни икономически процеси, в които държавата не би трябвало да има място. От чисто идеологическа гледна точка причините, поради които беше въведен този данък, нямат абсолютно нищо общо с дясното и представляват лява политика. Този данък ощетява домакинствата с около 80 млн. лева на година. Пари, които, вместо държавата да изразходва по изключително неефективен начин през обществени поръчки, можеха да останат в хората и те сами да решат какво да правят с тях.

Данък "лихва" вреди на икономическия растеж

Друг важен концептуален проблем с данък "лихва" е чисто икономически. Този данък пряко намалява разполагаемия доход на домакинствата и бизнеса. По този начин държавата санкционира икономическите контрагенти за това, че генерират спестявания. Размерът на спестяванията в една икономика е от фундаментално значение за нейното бъдеще развитие. Колкото повече спестявания има в една икономика, толкова повече ресурс имат на разположение предприемачите да използват за изпълнение на инвестиционните си проекти чрез банково финансиране или инвестиции в собствен капитал.

Генерирането на депозити в банковата система намалява по един естествен начин цената по кредитите на бъдещите инвестиционни проекти. Ниската лихва стимулира бизнеса да инициира изпълнението на нови инвестиционни проекти, които от своя страна могат да доведат до икономически растеж, по-висока заетост и увеличаване на доходите. Този закон насилствено и непазарно накара немалко хора да харчат пари, вместо да генерират депозити в банките чрез спестяванията си.

Настоящият контекст прави този данък напълно излишен

През 2012 г. управляващите очакваха да събират около 160 млн. лева на година от този данък, но и това не се случи. Банките успяха да измислят изключително иновативни способности да спестят този данък на своите клиенти. Тоест и от тази гледна точка съществуването на този данък е нелогично.

Към момента икономическата и политическата обстановка нямат нищо общо със ситуацията по време на въвеждането на данък "лихва". Вече имаме инфлация, а управляващите всекидневно се хвалят из медиите, че държавният бюджет оперира на голям излишък и постигаме рекордни ръстове на данъчни приходи заради по-ефективната борба с контрабандата. Ако всичко това е вярно, тези около 80 млн. лева са незначителна сума на фона на целия републикански бюджет и ГЕРБ ще могат да се реабилитира поне частично пред десния избирател, като просто премахнат този вреден, нелогичен и непоследователен от идеологическа гледна точка данък.

Investor.bg

✓ Все повече българи в активна трудова възраст учат

Всеки втори ползва поне един чужд език

Броят на учещите българи в активна трудова възраст се увеличава, съобщи Националният статистически институт (НСИ) по повод изследването за обучение на възрастни (Adult Education Survey), което се прави веднъж на 5 години в Европейския съюз (ЕС).

Наблюдението е проведено за трети път в България през периода 18 ноември 2016 - 15 януари 2017 година. Обхваната е представителна за страната извадка от 4 812 обикновени домакинства, като чрез пряко интервю са анкетирани 6 530 души. От хората в активна трудова възраст (25 - 64 години) във формално образование през последните 12 месеца преди наблюдението са записани 113,9 хил., или 2,9%. В сравнение с предходното изследване от 2011 г. има повишение с 16,7 хил. лица, или със 17,2%.

Жените в тази възрастова група по-често са участвали във формалното образование – 3,2%, отколкото мъжете – 2,6%. Най-висок е делът на записаните за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ - 53,1 хил. лица, или 46,6% от всички записани.

През последните 12 месеца всеки участник е отделил средно по 448,9 учебни часа за участие във формално образование. 98,1 хил. от участниците (86,1%) са използвали учебни материали онлайн по време на обучението, а 75,6 хил. (66,4%) са контактували с преподаватели или с образователни институции посредством уебсайт или специално създадена за целта група в социалните мрежи.

Неформално обучение

Според резултатите от изследването 891,1 хил. лица (22,5%) на възраст 25 - 64 години са участвали в поне едно неформално обучение през последните 12 месеца. В сравнение с предходната вълна на изследването се наблюдава намаление с 2 процентни пункта.

Разпределението на участвалите в неформално обучение според завършената най-висока степен на образование е следното:

- от лицата с основно или по-ниско образование – 6,9%;
- от завършилите средно образование – 20,5%;
- от завършилите висше образование – 34,8%.

Спрямо трудовия статус на лицата делът на участвалите в неформално обучение е най-висок при заетите – 31,6%.

Най-висок е делът на обученията на работното място - 59%, следвани от семинари или работни срещи (уоркшоп) с обучителен характер (25,4%), курсове (13,7%) и частни уроци (2%).

Участниците в неформалното обучение са посочили повече от една причина за участието си, като най-голям е делът на желаещите да извършват работата си по-добре – 70,8%, следван от задължените за участие, наложено от работодател или нормативната уредба (51,2%).

Малко над две трети (69,1%) от лицата, участвали в неформално обучение, са заявили, че сега използват голяма част от придобитите нови знания и умения. Близо три четвърти (74,8%) очакват да ползват голяма част от тези знания в бъдеще.

През последните 12 месеца всеки участник е отделил средно по 39,8 часа за участие в неформално образование или обучение. Средната сума, отделена за неформално обучение от едно лице или от член на неговото домакинство, възлиза на 25,9 лева. Със сертификат (свидетелство за правоспособност) са приключили 23,7% от обученията.

Придобитите нови знания и умения от неформалните обучения са помогнали на 74,5% от участвалите в обучение лица за по-добро професионално представяне, за 28% са допринесли за изпълнението на нови задачи (отговорности) на работното място, а за 9,6% са довели до увеличение на заплащането.

Самостоятелно обучение

Резултатите от проведеното изследване показват, че над 2,013 млн. души, или 50,8% от населението на възраст 25 - 64 години е участвало във форма на самостоятелно обучение през последните 12 месеца. Жените са по-активни от мъжете - съответно 52,5 и 49,1%.

Значителни са различията по степен на завършено образование - 73% от лицата с висше образование са участвали в самостоятелно обучение, докато този дял е 48% при лицата със средно образование и 19,5% при лицата с основно или по-ниско образование.

Най-висок е делът на участие при лицата на възраст 25 - 34 години – 58,3%, при съответно 51,1% при 35 - 54-годишните и 42,8% при тези на възраст 55 - 64 години. Основният метод за самообучение е с помощта на компютър (онлайн или офлайн), използван от 70,4% от желаещите да учат, следван от образователните програми по телевизията или радиото (65,5%).

Достъп до информация

През последните 12 месеца 223,5 хил. лица (5,7%) на възраст 25 - 64 години са потърсили информация за възможностите за образование и обучение, като жените са по-активни от мъжете - съответно 6,7 и 4,6%. Безплатна информация са получили 197,9 хил. - 41% чрез личен контакт на място („лице в лице“), а 35,9% дистанционно чрез интернет, телефон или имейл. Според източника, от който е получена безплатна информация, с най-висок дял са образователните институции (36,3%) и работодателите/организации на работодатели (24,9%).

Пречки пред образованието

11,5% от населението на възраст 25 - 64 години заявяват нужда или желание за определено обучение, но не са успели да участват през последните 12 месеца.

Основните пречки са: липса на свободно време (35,3%), твърде висока цена на образователната програма (20,9%) и липса на подходящо обучение за лицата (8,2%).

Езикови умения

Резултатите от изследването показват, че 49,5% от населението в активна трудова възраст (25 - 64 години) ползва поне един чужд език. С най-голям дял са лицата, които ползват английски език – 31,3%, следвани от използващите руски (22,1%), немски (5,7%) и френски език (3,2%).

В разпределението на ползващите поне един чужд език по възраст има съществени различия. Сред най-младите (25 - 34 години) повече от половината ползват поне един чужд език (58,3%), докато този относителен дял за лицата на възраст 35 - 54 години и за най-възрастните (55 - 64 години) е съответно 49,8 и 40,2%.

Участие в културни събития

43,9% от населението на страната на възраст 25 - 64 години не е участвало в нито едно културно събитие (посещение на представление на живо, кино или културна забележителност) през последните 12 месеца:

- 41,2% са посетили представления на живо (пиеса, концерт, опера, балет);
- 37,9% - кинозалони;
- 36,4% - културни забележителности (музеи, художествени галерии, археологически разкопки).

През последните 12 месеца 53,1% са прочели поне една книга през свободното си време, като този дял бележи ръст от 4,2 процентни пункта спрямо 2011 година. Мъжете, прочели поне една книга през свободното си време, са 45,1%, а жените – 61,2%.

Почти половината от населението (45,6%) чете вестници (включително електронни издания) всеки ден или почти всеки ден. Мъжете са по-активни в това отношение в сравнение с жените - съответно 48,5 и 42,7%. От хората с основно или по-ниско образование 9,3% четат вестници ежедневно, а сред тези със средно и висше образование - съответно 44,3 и 67,6%.

Около две трети от младите хора са учили през последната година

Около две трети (64,3%) от населението на възраст 18 - 24 години са участвали във формално образование през последните 12 месеца. От учащите на тази възраст най-висок е относителният дял на записалите се в образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ или „бакалавър“ - 66,9%.

В неформално обучение са участвали 22,8%, като половината (49,2%) са записани в курсове. Самостоятелно са се обучавали 78,2%, а според начините за самообучение най-висок е относителният дял на ученето посредством компютър (онлайн и офлайн) – 75,2%.

От населението на възраст 18 - 24 години 79,1% използват поне един чужд език, като сред ползваните чужди езици на първо място е английският език – 93,3%.

Повече от половината (57%) от хората в тази група са посетили поне веднъж през последните 12 месеца представления на живо (пиеси, концерти, опери, балетни, танцови, шоу-спектакли). Делът на посетилите киносалон е 75,3%, а 49,1% са посетили културни забележителности (музеи, художествени галерии, етнографски комплекси, археологически разкопки, исторически забележителности).

Две трети (64,3%) от населението в тази възрастова група е прочело поне една книга през свободното си време, като този дял при мъжете е 55,9%, а при жените - 73%.

✓ Месечната инфлация в България отново се забавя през август

Горивата поскъпват през активния за шофьорите летен месец, което увеличава и цените в транспортния сектор, показват данните на НСИ

Месечната инфлация в България през август отново се забавя спрямо юли, като достига 0,1%, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). През юли новите цени на тока и топлата вода подкрепиха ръста на потребителските цени.

Инфлацията от началото на годината (август 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 1,1%, а годишната инфлация за август 2017 г. спрямо август 2016 г. е 1,4% в сравнение с 1,3% през юли.

Средногодишната инфлация за периода септември 2016 - август 2017 г. спрямо периода септември 2015 - август 2016 г. е 1,1%, показват още данните на НСИ.

Най-силен ръст през август отбелязват цените в групата на транспорта – 1,1%. Дизеловото гориво поскъпва с 1,8%, най-масовите бензини А95 и А98 – с по 0,6%, газ пропан-бутан – с 2,5%, а международните полети – с 8,6%.

Същевременно най-силен спад отбелязват цените на облеклото и обувките предвид сезонните намаления в края на лятото, показва националната статистика.

И през август се увеличават разходите за жилището основно заради поскъпването на ВиК услугите и горивата битови нужди.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за август 2017 г. спрямо юли 2017 г. е 100,2%, т.е. месечната инфлация е 0,2%. Инфлацията от началото на годината (август 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 0,9%, а годишната инфлация за август 2017 г. спрямо август 2016 г. е 0,7%. Средногодишната инфлация за периода септември 2016 - август 2017 г. спрямо периода септември 2015 - август 2016 г. е 0,4%.

Според хармонизирания индекс отново обувките и облеклото отчитат най-силен спад на цените през август – 3,2%, а транспортът – най-силен ръст (1,1%).

Индексът на цените за малката кошница за август 2017 г. спрямо юли 2017 г. е 100%, а от началото на годината (август 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 101,4%. Цените на стоките и услугите от трите основни групи, включени в малката кошница, отбелязват несъществени изменения през месеца.

Банкеръ

✓ Депутатите одобриха промени в правилата за пенсионните фондове

Депутати одобриха на първо четене промени в Кодекса за социално осигуряване, свързани с пенсионните фондове. Промените бяха внесени от правителството, което ги мотивира с по-добра защита на интересите и повишаване на доверието на осигурените лица и пенсионерите към пенсионните фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

Въвежда се забрана изпълнителните директори и прокуристите да заемат друга длъжност по трудов договор освен в качеството им на преподаватели във висши училища или сътрудници в научни институти. Освен това ще се изисква и подходяща професионална квалификация, опит и добра репутация за членовете на управителните и контролните органи на дружествата.

Друга мярка, залегнала в проекта с цел усъвършенстване на корпоративното управление, е развитието на режима за издаване на предварително разрешение за придобиване на акционерно участие, което ще бъде 10 и над 10 на сто от капитала на пенсионноосигурителното дружество.

С промените се увеличава лимитът за пряко инвестиране в имоти чрез придобиване на акции на дружества със специална инвестиционна цел.

✓ Учредена е Асоциация на стартиращите предприятия

Министерството на икономиката бе домакин на учредяването на Сдружение "Национално представителство на българската стартъл предприемаческа общност".

Представителят на министъра на икономиката заяви, че предприемачеството и стартъл общността са сред приоритетите за икономиката на страната ни. Той подчерта, че след учредяването на асоциацията, интересите на стартъл общността ще

бъдат по-добре представени и защитени, чрез включването им в различните консултативни и управителни органи към отделните структури на изпълнителната власт.

Ганчев изтъкна, че едно от най – сериозните предизвикателства пред стартиращите фирми е достъпа до финансиране. Той допълни, че Министерството на икономиката управлява както Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, по която за 2017 г. са предвидени над 70 млн. лв. безвъзмездни средства за стартиращи компании, така и ресурсите на Българска банка за развитие, с които също ще подкрепя жизнеспособни идеи на новорегистрирани дружества.

На срещата присъстваха 35 представители от над 20 предприемачески организации, включващи НПО, споделени работни пространства, инвестиционни фондове и други.

Учредителите изтъкнаха намерението си след учредяването на сдружението организацията да се разсрастне максимално бързо като в нея се очаква да бъде включено широко представителство на предприемачески организации и стартиращи компании.

✓ **Новата процедура за избор на зам.-шефове на КФН е в ход**

Бюджетната комисия към парламента одобри старта на втора процедура за избор на заместник-председатели на Комисията за финансов надзор. Единствената разлика с предишната процедура е, че сега вече срокът за обсъждането на документите на кандидатите (преди да бъдат гледани кандидатурите им в комисия) е 14 дни, а не 12 дни.

Напомняме, че в края на юли парламентът отхвърли, двете кандидатури за заместник-председатели на финансовия регулатор и процедурата трябваше да стартира на ново. Тогава за заместник-председател, отговарящ за надзора на инвестиционната дейност, председателят на КФН Карина Караиванова посочи Румен Соколов, а за заместник-председател, отговарящ за осигурителния надзор - Йордан Чомпалов.

Парламентът отхвърли тези кандидатури. За двамата, номинирани гласуваха 90 народни представители, "против" бяха 110, а 15 депутати се въздържаха. Караиванова получи подкрепа за своите кандидати единствено от парламентарната група на ГЕРБ.

✓ **Стоян Мавродиев е номиниран за шеф на ББР**

Надзорният съвет на Българска банка за развитие е изпратил за одобрение в БНБ три номинации за членове на управителния съвет и изпълнителни директори на кредитната институции. От свои източници в "БАНКЕРЪ" научи, че става дума за Стоян Мавродиев, Румен Митров и Николай Димитров.

Мавродиев бе председател на Комисията за бюджет и финанси в периода 2010-а до края на юли 2016-а, когато на негово място бе избрана Карина Караиванова. Вторият номиниран е Румен Митров, който по времето на председателството на Мавродиев бе началник на дирекция "Координация и надзор" в КФН. За трети член в УС е предложен Николай Димитров, който е сегашен началник на кредитирането в ББР.

Законовата процедура по назначаване на членове на управителния съвет и изпълнителни директори на която и да е банка у нас изисква кандидатите да бъдат одобрени от БНБ, като за целта трябва да отговорят на ред изисквания, между които са висше образование и опит в управлението на институции, съпоставими с размера на банката, за която са номинирани. ББР не прави изключение от това правило, независимо че е почти 100% държавна. Доскоро неин принципал бе Министерството на финансите, но преди лятната ваканция на депутатите тази роля бе вменена на Министерството на икономиката.

И Мавродиев и Митров и Димитров отговарят на законовите изисквания за образование и опит. Ако БНБ одобри кандидатурите им, по всяка вероятност Мавродиев ще стане главен изпълнителен директор на ББР.

По информация на "БАНКЕРЪ" след назначаването им плановите са управителния съвет на ББР да се състои не от трима както досега, а от четирима души, като от сегашното ръководство в него ще остане само Илия Кирчев, който е и изпълнителен директор.

Капитал

✓ **5 добри новини от броя на "Капитал"**

Заплатите в България растат, има шансове за влизане в еврозоната и още няколко интересни факта

№1: Заплатите в България се увеличават и то бързо

За последните десет години заплатите в ниския и средния сегмент, по официални данни, са се удвоили. Само през 2016 г. те са се увеличили с около 10% и по всичко изглежда, че ръстът ще се запази през тази, и следващата година. Причината за това е, че икономиката върви нагоре, производството се увеличава, а хората - най-вече квалифицираните, вече не достигат. Това е безспорно добра новина за работещите, но не толкова за работодателите от най-бързо развиващите се сектори (ИТ, аутсорсинг, промишлеността..), които трябва да предвидят много по-високи разходи за труд.

№2: Съдебната система не е чак толкова лесна за превземане

Около няколко ключови назначения в съдебната система в момента се води тиха, но много важна война. Изборът за нов шеф на Върховният административен съд е важен за властта, защото оттам се контролират обществените поръчки и действията на държавната администрация. Сегашният Висш съдебен съвет, в последните дни от мандата си, избра нов председател на ВАС, но президентът Румен Радев намекна, че може и да не подпише указ за назначаването му, защото смята, че шефът на съда трябва да бъде избран от новия съвет. Бъдещите кадровици на съдебната система също се избират в момента, но процесът беше спрял от БСП, без чиито гласове в парламента процедурата не може да бъде продължена. Така двете ключови действия за овладяването на магистратите през следващата година не протичат толкова гладко,

колкото вероятно се иска на ГЕРБ, ДПС и патриотите. Хубавото в случая е, че, поне за малко, държавата не изглежда изцяло пленена от сегашното мрачно статукво.

№3: Държавата се опитва да вкара повече деца в училище

В момента, вероятно около 200 хил. деца в България никога не са стъпвали в училище. И не, това не са само циганите от гетата, но и децата на родителите, които са отишли да работят в чужбина. Извън личната драма на тези семейства, това се връща до всички, защото тези деца после трудно си намират работа, увеличават разходите на всички за издръжката им, пропускат се ползи за икономиката и се генерира повече престъпност.

Добрата новина в случая е, че тази година образователното министерство, заедно с още няколко държавни институции изглежда решено да върне възможно най-много от тях в класните стаи. Усилията на държавата няма да постигнат пълен успех, но ако бъдат постоянни, през следващите години ще се изплатят многократно.

№4: Председателят на Европейската комисия публично поиска ясен хоризонт за влизане на България в еврозоната

В годишната си реч за "състоянието на съюза" Жан-Клод Юнкер обори едно от най-големите притеснения на България за предстоящите промени в ЕС - че той ще се раздели на ядро и периферия. В обръщението си пред Европейския парламент Юнкер изрично каза, че Източна Европа е изключително важна за съюза и поиска бързото приемане на България и Румъния в Шенген. Заедно с това той каза, че трябва да има механизъм, който да помага на страните, изразили желание да влязат в еврозоната, да го направят. В момента България е единствената, заявила официално, че иска. Това, разбира се, не означава, че скоро левът ще отиде в историята, но отворената възможност е огромен шанс за това и следващите правителства.

№5: Инфраструктурата за електрически автомобили в България расте

Това, на етапа, е добра новина за точно 0.001 процент от собствениците на коли в България (по данни на КАТ - 280). Увеличаването на мрежата от зарядни обаче е предпоставка повече хора да се заинтересуват от автомобили, задвижвани от ток. В новия брой на "Капитал" може да видите карта с всички места, на които те могат да се зареждат, както и описание на мрежата.

✓ Когато ти се инвестира, а всичко изглежда надценено

Какво да следим и кои са по-перспективните инвестиции

През изминалите девет години след световната финансова криза повечето класове активи отбелязаха впечатляваща доходност. Това важи както за традиционни инструменти като акции (S&P 500 – 260%, Nasdaq composite – 400%, STOXX 600 – 180%) и облигации, така и за по-неликвидни или екзотични инвестиции като недвижими имоти и произведения на изкуството. През 2004 г. например беше достатъчно картината на Пикасо "Момче с лула" да се продаде за около 100 млн. долара, за да постави световен рекорд и да скандализира света на изкуството. След 2009 г. поне 12 картини са се продали за по-високи суми, достигащи 300 млн. долара. Представеното миналата година Porsche 911 R само четири месеца по-късно се продаде на аукцион на цена почти три пъти над покупната. Същата е ситуацията при почти всички предмети с колекционерска стойност.

Силното представяне на редица активи на фона на ниска инфлация и икономически ръст кара инвеститорите да си задават въпроса до каква степен този ръст е оправдан и подкрепен от "истинската" стойност на активите. Макар тя да не е винаги ясно дефинирана или лесно достъпна, фундаменталната оценка на инвестициите се опитва да даде отговор на именно този въпрос.

Държавните ценни книжа

(или "бондове") са важни, защото те са безрисковият актив, когато са емитирани от държава, притежаваща суверенитет върху валутата си (т.е. можеща да печата пари при нужда), и са издадени във въпросната валута. Спрямо тяхната доходност се оценяват всички други активи. Нивото на инфлация, икономическият растеж и размерът на държавния дълг като процент от брутният продукт са определящи за лихвените нива, които инвеститорите смятат за "справедливи". Лихвеният доход, който остава след приспадане на инфлацията от номиналните лихви, е класическият измерител. В обкръжение на ниска, но все пак положителна инфлация около 10 трн. долара дълг се котира към момента с отрицателни номинални лихви. Това недвусмислено показва, че държавният дълг е на силно завишени нива, което поставя големи проблеми пред животозастрахователи и осигурителни дружества.

Акции

Съотношението цена/печалба е общоприетият измерител за фундаменталната оценка на зрели компании и пазарни индекси. Този подход не е приложим единствено за дружества, които още не са излезли на печалба и инвестират в максимален ръст. По този показател повечето развити пазари се намират на нива, чувствително над средните дългосрочни. Донякъде това може да се оправдае с общите ниски лихвени нива, които понижават очакваната от инвеститорите възвращаемост от акции или с огромната пазарна мощ на компании като Facebook, Amazon, Google, които ги превръщат в естествени монополи и водят до големи очаквания за бъдещия им ръст. Развиващите се пазари предлагат по-атрактивни нива по този показател, особено в случая на Гърция и Русия.

Корпоративни облигации

Оценката им се определя от премията на изплащаната лихва над тази на държавни ценни книжа в съответната валута в сравнение със вероятността емитентът да стане неплатежоспособен или в сравнение с общото ниво на фалити в съответната група фирми. Все повече инвеститори, които допреди появата на негативни лихви по държавни ценни книжа инвестираха само в такива, се преориентираха към по-високорискови активи, в това число и корпоративни облигации, за да постигнат нужната им възвращаемост. Това доведе до компресиране на лихвите и многократно увеличение на емитираните количества. Това поставя въпроса дали в случай на криза корпоративните бондове ще останат ликвидни, особено предвид понижените възможности на банките да поемат риск и посредничат в търговията с тези инструменти.

Суровините

са трудни за оценяване по класическия подход, тъй като те сами по себе си не генерират приходи под формата на дивиденди, лихви, рента и т.н. Напротив, физическото им съхраняване е свързано с разходи за складиране и застраховка и те в общия случай също са отразени в цените на съответните финансови инструменти. Цените на суровините са тясно свързани с инфлацията. Смущения в производството или добива им или намирането на нови приложения за тях може съществено да повлияе цената им.

Валуты

Паритетът на покупателната способност е моделът, който позволява да се сравняват дългосрочно "справедливите" курсове между различни двойки валути. Според него относителната покупателна способност между две валути се запазва във времето. Въпреки, че краткосрочно се наблюдават големи отклонения, моделът като цяло е приложим. Според него в момента все още надценен е доларът, а подценени – повечето валути на развиващи се държави.

Имоти и други реални активи

Подобно на акциите, при недвижимите имоти, земя и подобни инвестиции решаваща за оценката е арендата или наемът (преди или след съпътстващи разходи), съотнесени към текущата цена на актива. При недвижимите имоти "достъпността" на купувачите до същите, измерена по съотношение цена/доходи, също може да се използва за оценка. И по двата показателя имотите в България са по-атрактивни от предкризисните нива въпреки оживлението на пазара и достигането на същите номинални цени. По същите критерии имотите в редица развити пазари са като цяло силно надценени.

Това, че повечето активи изглеждат надценени, според техните фундаментални индикатори и спрямо исторически средни стойности не е изненада предвид изминалите 9 години от последната голяма криза и количеството пари, което централни банки са напечатали, купувайки финансови активи. След като Фед спря да увеличава баланса си, се очаква ЕЦБ да го последва пролетта на следващата година, Японската централна банка продължава да печата пари в опит да създаде инфлация и да съживи японската икономика. Предвид това изобилюването от ликвидност най-вероятно ще достигне пика си в началото на следващата година, след което ще започне постепенно да намалява. Това ще постави под натиск някои активи като държавни ценни книжа и ще покаже кои активи са надценени и кои – фундаментално оправдани.

Трудната оценка на виртуалните валути

Подобно на суровините (като каквито са класифицирани от някои регулатори), при този така нашумял и иновативен инструмент е трудно да се даде фундаментална оценка. В еуфорията от ръста на цените не трябва да се забравя, че ултимативното мерило за полезността на една такава валута е възможността да бъде обърната в стоки и услуги, т.е. да бъде приемана от търговци, продавачи на други активи и борси. В много от инвеститорите битува схващането, че тези валути са ултимативният safe asset и в случай на криза ще се представят добре, подобно на златото и държавните ценни книжа в предишни кризи. Докато виртуалните валути не съществуват достатъчно дълго време, за да се знае как се представят по време на криза, много малко вероятно е те да не претърпят сериозни загуби в такъв случай заради високо спекулативния характер на повечето инвестиции в тях. Докато технологията сама по себе си е много обещаваща и някои от виртуалните валути най-вероятно имат бъдеще, еуфорията в момента прилича много на тази по другите вече позабравени виртуални активи в платформата Second Life.

[В. „Дума“](#)

✓ За 64 000 фирми има риск от фалит

България е на 11 място сред 13 държави по обявени в несъстоятелност компании за миналата година

Обявените в несъстоятелност фирми у нас през 2016 г. бележат спад от 35,6% в сравнение с предходната година. 592 са били обявените в несъстоятелност компании през 2015 г., а през 2016 г. това са 381 фирми, или 0,1% от всички активни компании в страната ни. Данните огласи на пресконференция Милена Виденова, управител на "Кофас" в България. Въпреки това компаниите с много висока степен на риск от фалит в страната са 64 000, като нарастването е с 23,5%, или с 12 200 компании повече. Това показват резултатите от проучване за несъстоятелността в региона на Централна и Източна Европа за миналата година, като за България анализът е изготвен върху финансовите отчети на действащите в страната ни около 400 000 компании. Според изследването с 3% нараства и делът на фирмите, които са определени като недостатъчно стабилни. Това са компании, които работят в сферата на търговията на дребно и едро, операции с недвижими имоти, ресторантьорство и сухопътен транспорт.

Едно от най-големите притеснения за българските предприемачи е несигурната икономическа среда у нас, каза Милена Виденова. Според изследването основните причини за фалитите в България са лошата събираемост на вземанията, нарастващият брой проблемни плащания и липсата на работна ръка във всички сфери.

Отраслите, при които се наблюдава най-голям брой обявени в несъстоятелност фирми през миналата година, са търговията на дребно и едро, операции с недвижими имоти, строителство, дейности с храни и напитки. Фирмите от ИТ сектора, производството на машини и оборудване, образованието, горското стопанство, както и от фармацевтичния сектор са с най-нисък брой несъстоятелности или без такива.

В топ 5 на застрашените компании са тези от строителния бранш, металургия, търговия на едро и на дребно и транспорт. В България транспортният сектор е рисков, защото при неплащане срокът за събиране се оказва най-дълъг и труден, коментира Виденова.

За миналата година страната ни се нарежда на 11 място между 13 страни от Централна и Източна Европа по несъстоятелност на фирмите. Първенството за най-много компании, обявени в несъстоятелност за 2016 г. и за предходната, държи Унгария. Според Милена Виденова това е резултат от законодателни промени в страната. За миналата година с най-

малко фирми, обявени в несъстоятелност, е Естония - 335, Словакия - 345, и България - 381, а за предходната година това са Естония - 131, Словакия - 446, и България - 592.

Броят на несъстоятелностите в Централна и Източна Европа спада с 14% през 2015 г. и с 6% през 2016 г. Причините са различни за всички страни. Строителството в целия регион остава рисков сектор. Прогнозата за 2017 г. е намаляване на фирмите в риск от региона с 3,9% и с 2,3% за 2018 г., събщи още Виденова.

Агенция Монитор

✓ Износът ни за ЕС нагоре с над 11%

Русия, Турция, Китай и Сърбия първенци по внесени стоки у нас

С 11,3% се увеличава износът ни за страните от Европейския съюз през първите шест месеца на тази година спрямо същия период на 2016 г. и е в размер на 16,345 млрд. лева. Това сочат последните данни на Националния статистически институт (НСИ). Основно наши стоки сме продавали в Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Белгия. Само през юни пък експортът ни за държавите от общността расте с 13,1 на сто и възлиза на 3,048 млрд. лв.

Най-голям ръст в изнесените стоки се наблюдава в групата „Артикули, класифицирани главно според вида на материала“ - близо 35,8%. Това са кожи, произведения от каучук, ремъци, прежди и текстилни изделия. На второ място се нареждат минералните горива и масла - 24,2 на сто. Понижение обаче се отчита при „Храни и живи животни“ - с 5,4 на сто, и при безалкохолните и алкохолните напитки и тютюн - също с 5,4%.

За първото полугодие на 2017 г. в България са докарани стоки на стойност 18,067 млрд. лева, което представлява ръст от 12,2 на сто. Оказва се, че най-много чужди артикули идват от Германия, Италия, Румъния, Испания и южната ни съседка Гърция.

Според данните експортът ни не се увеличава само в рамките на ЕС, но и за т.нар. трети страни. За периода януари - юли сме изнесли стоки за 10,304 млрд. лева, което е увеличение от почти 19 на сто. Основните ни търговски партньори пък са Турция, Русия, Китай, Сърбия, Македония и Египет. Отново най-много сме изнесли кожи и каучукови артикули.

От гледна точка пък на импорта от страните, които не са членки на ЕС, се доверяваме най-често на Русия, Турция, Китай и Сърбия. От посочените страни пазаруваме сурови материали, негодни за консумация и минерални горива и масла. Общо за първите 7 месеца вносът ни от тези страни е на стойност 12,135 млрд. лева, като се отчита повишение от 30 на сто.

Оказва се, че от януари до юли търговията на нашата родина с държави от ЕС и трети страни е на обща стойност 29,772 млрд. лева, което е с 3,6 млрд. лева повече спрямо януари - юли на 2016 г. Общо внесените изделия пък възлизат на 33,192 млрд. лева.

НСИ оповести и окончателните данни за износа и вноса през миналата 2016 г. Оказва се, че изделията, които сме изнесли зад граница, са на стойност 47,186 млрд. лева. Най-много продукти сме изнесли през празничния декември, когато е отчетен и най-голям ръст - 20 на сто, а най-малко през март, тъй като тогава е регистриран спад от близо 8%. Импорта пък намалява, макар и само с 0,7 на сто. За миналата година общо у нас сме внесли чужди продукти за 51,206 млрд. лева.

✓ Без отстъпка при подаване на онлайн данъчна декларация

Няма да имаме право да ползваме отстъпка при подаване на декларация по интернет от догодина. Това е една от промените, в проектопакета от данъчни закони за догодина, подготвен от Министерството на финансите. До сега онези, които не се редяха на опашки в офисите на данъчните, за да внесат документите си ползваха 5% отстъпка от това, което имат да доплащат. От догодина тази възможност отпада.

Така според разчетите на финансовото ведомство след отпадането на 5% в държавната хазна ще влязат допълнителни приходи в размер на 1,2 млн. лева.

Освен това самоосигуряващите се вече ще подават декларация само по електронен път. Останалите могат да избират между хартиената декларация и електронната.

Предвижда се още в декларацията да може да се обявяват придобити необлагаеми доходи, наследство или дарения. Така при проверки и ревизии на имотното състояние и съпоставка на доходите ще е ясно откъде даден човек се е сдобил с четириетажна къща, например, при заплата, която не би му позволила да я купи.

Заради зачестилите случаи на разпространение на цигари и тютюн без бандерол чрез куриерски или пощенски пратки, в Закона за акцизите се въвежда задължение пощенските оператори да изискват декларации, че стоките са с платени данъци.

Глобите ще се налагат на изпращача или получателя, а не на куриерските фирми. Освен това митничарите вече ще имат право да изискват лична карта на онзи, който получава или изпраща пакета.

Онези които пренасят през граница акцизни стоки с бандерол, най-често алкохол, но без нужните документи за износ ще бъдат глобявани от 1000 до 4000 лева, като за фирми търговци санкцията ще е от 2000 до 6000 лева, пише още в разпоредбите.

Също така министерството, ръководено от Владислав Горанов отново се опитва да ограничи плащанията в брой – от 10 000 лева на 5 000 лева.

✓ Британският паунд скочи до 1.33 спрямо долара

Централната банка на Англия остави основната си лихва без промяна днес, но даде индикации, че през "идните месеци" може би ще е необходимо вдигане на лихвените нива.

Комисията по парична политика гласува с мнозинство 7-2 за запазване на основата лихва на рекордно ниското ниво от 0.25%, но отбеляза, че укрепването на икономиката и инфлационният натиск може да наложат промяна на политиката по-скоро от очакваното.

Запазването на лихвите бе до голяма степен очаквано от пазарите, но промяната в реториката на банката доведе до поскъпване на британския паунд.

Паундът се оскъпи до 1.3317 спрямо долара малко след изявлението на банката. Паундът се разменяше на ниво от 0.8923 спрямо еврото.

Централната банка обяви на срещата си през август, че очаква две вдигания на лихвите в следващите три години, или с едно повече от очакваното преди това.